NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Közigazgatás alapismeretek

Dr. Szalai András
adjunktus

A közigazgatás fogalma és helye a hatalommegosztásban

- Hatalommegosztás és közigazgatás
- a közigazgatás fogalma
- a közigazgatás szervezete
- a közigazgatás alapelvei (demokratizmus, hatékonyság)

Demokratizmus a közigazgatásban

- Részvétel
- Pálya nyitottsága
- Közérdekűség
- Törvény alá rendelés
- Átláthatóság

A gazdaság és a politika kapcsolata a közigazgatással

- Állam és gazdaság modelljei
- Pártrendszerek és közigazgatás
- A politika és a személyi állomány

A központi szervek csoportjai

- a Kormány
- a minisztériumok
- Miniszterelnöki Kormányiroda
- a kormányzati főhivatalok
- a központi hivatalok
- önálló szabályozó szervek
- autonóm államigazgatási szervek
- rendvédelmi szervek

A központi szervek csoportjai - a Kormány

- meghatározása
- megalakulása
- ülése
- szervei

A miniszterelnök megbízatásának megszűnése

- az újonnan megválasztott Országgyűlés megalakulásával,
- sikeres konstruktív bizalmatlansági indítvánnyal,
- ha az Országgyűlés a miniszterelnök által kezdeményezett bizalmi szavazáson a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezi ki,
- lemondásával,
- összeférhetetlenség kimondásával,
- ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn,
- halálával

A központi szervek csoportjai - A minisztériumok felépítése

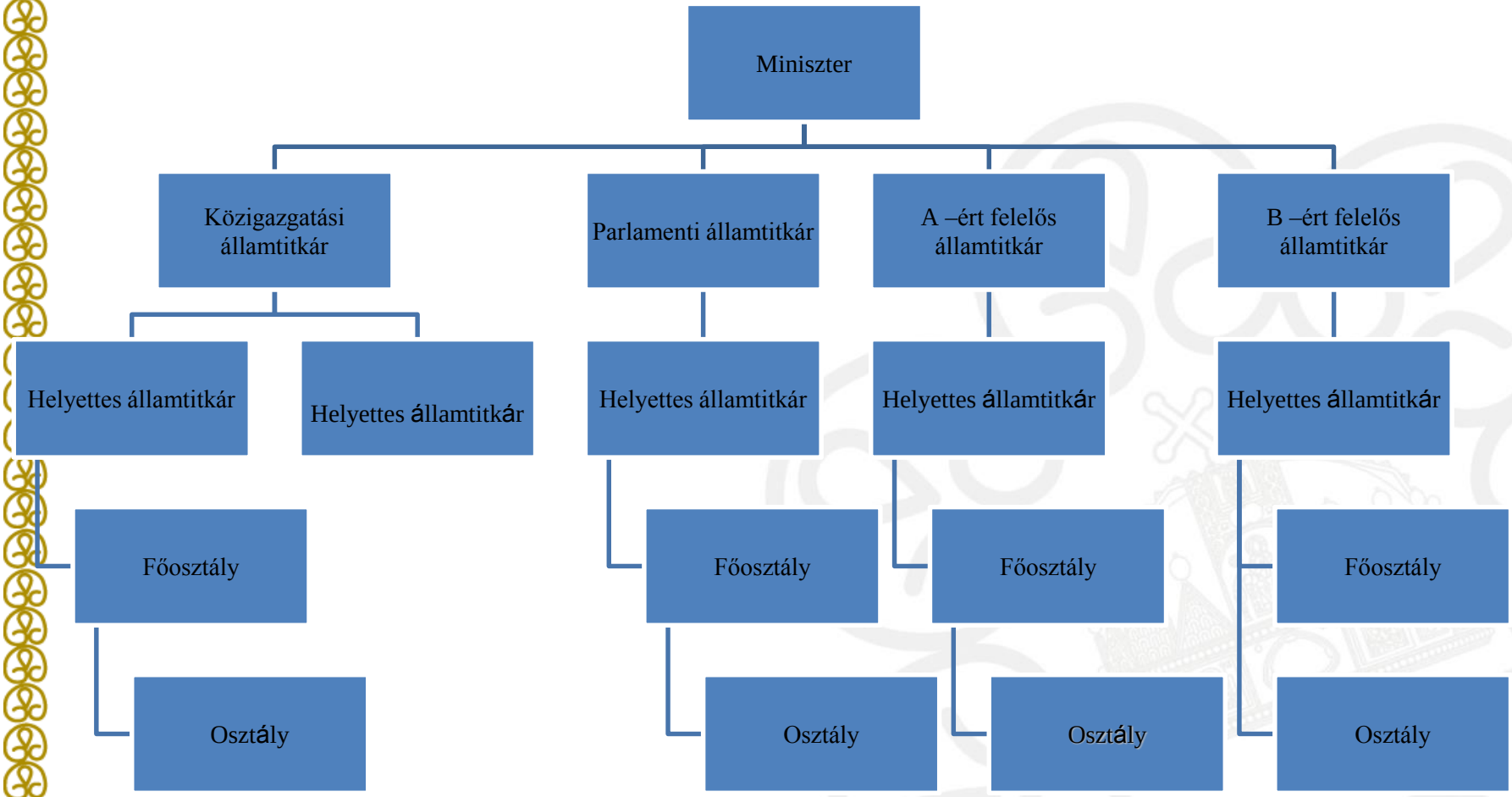

A központi szervek csoportjai - A központi hivatal és a kormányzati főhivatal összehasonlítása

Központi hivatal

- Kormányrendelet létesíti
- Miniszter irányítja
- Vezetőjét a miniszter nevezi ki

-Magyar Államkincstár

-Állami Egészségügyi Ellátó Központ

-Oktatási Hivatal

-Kormányzati Ellenőrzési Hivatal

-Országos Meteorológiai Szolgálat

Kormányzati főhivatal

- Törvény hozza létre
- Kormány irányítása alatt áll
- Vezetőjét a miniszterelnök nevezi ki

-Központi Statisztikai Hivatal

-Országos Atomenergia Hivatal

-Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

-Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

A központi szervek csoportjai – önálló szabályozó szervek és autonóm államigazgatási szervek

Önálló szabályozó szerv

- Nem a kormány irányítja
- Vezetője jogszabályt és normatív utasítást alkothat

-Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

-Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

Autonóm államigazgatási szerv

- Nem a kormány irányítja
- Vezetője jogszabályt nem alkothat csak normatív utasítást

-Közbeszerzési Hatóság

-Egyenlő Bánásmód Hatóság

-Gazdasági Versenyhivatal

-Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

-Nemzeti Választási Iroda

központi hivatal
kormányhivatal
minisztérium
mindhárom
egyik sem

1. Ilyen az Egyenlő Bánásmód Hatóság
2. Ilyen a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
3. Kormányrendelet alapítja
4. Központi szerv
5. Vezetője normatív utasítást bocsáthat ki
6. Ilyen az Országos Meteorológiai Szolgálat
7. Ilyen az Állami Egészségügyi Ellátó Központ
8. Miniszter hozza létre
9. Ilyen az ORFK
10. Ilyen a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal
11. Ilyen a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
12. Ilyen a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság
13. Ilyen a Magyar Államkincstár
14. Ilyen a Kormánybizottság
15. Ilyen a Miniszterelnökség
16. Területi államigazgatási szerv
17. Vezetője jogszabályt alkothat
18. Vezetőjét a miniszter nevezi ki
19. A 2010. évi XLIII. törvény nevesíti őket
20. Ilyen az Oktatási Hivatal
21. Ilyen az Országos Atomenergia Hivatal
22. Ilyen a Közbeszerzési Hatóság
23. Miniszter irányítása alatt áll
24. A 2014. évi XX. törvény felsorolja őket
25. Ilyen a Központi Statisztikai Hivatal
26. Ilyen a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala
27. Ilyen a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
28. Ilyen a Gazdasági Versenyhivatal
29. Ilyen a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal
30. Ilyen a Nemzeti Választási Iroda

A területi-helyi közigazgatás

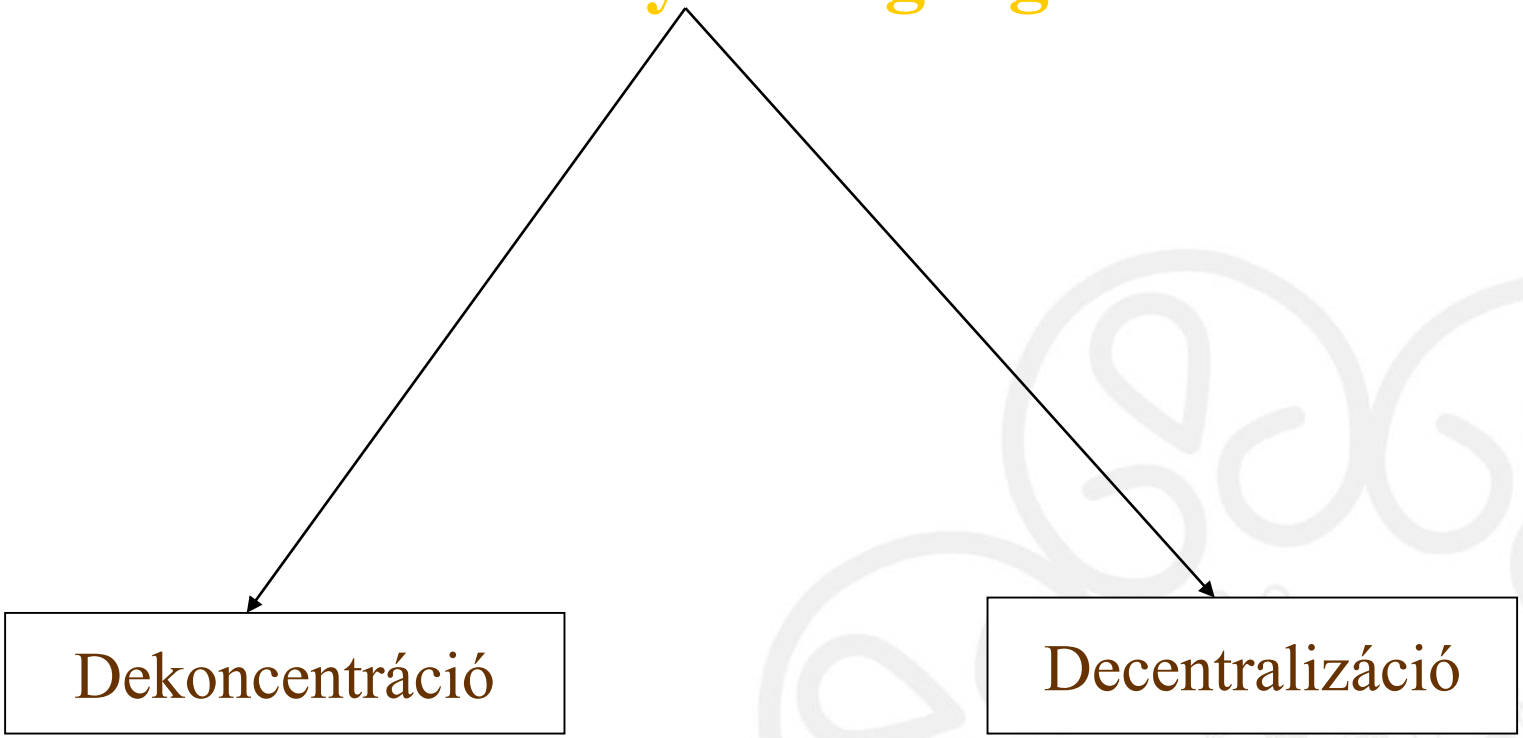

A megyei (fővárosi) kormányhivatal szervezete

- Kormánymegbízott (közvetlenül vezetett szervezeti egységek)
- Főigazgató
- Igazgató
- Főosztályok
- Földhivatali Főosztály
- Fogyasztóvédelmi Főosztály
- Törvényességi Felügyeleti Főosztály
- Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály

A járási (kerületi) hivatal szervezete

- Járási hivatalvezető
- Járási hivatalvezető-helyettes
- Osztályok
  - Kormányablak Osztály
  - Okmányirodai Osztály
  - Hatósági Osztály
  - Gyámügyi Osztály
  - Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály
  - Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
  - Foglalkoztatási Osztály
  - Földhivatali Osztály
  - Népegészségügyi Osztály

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

A helyi önkormányzatok szervezete

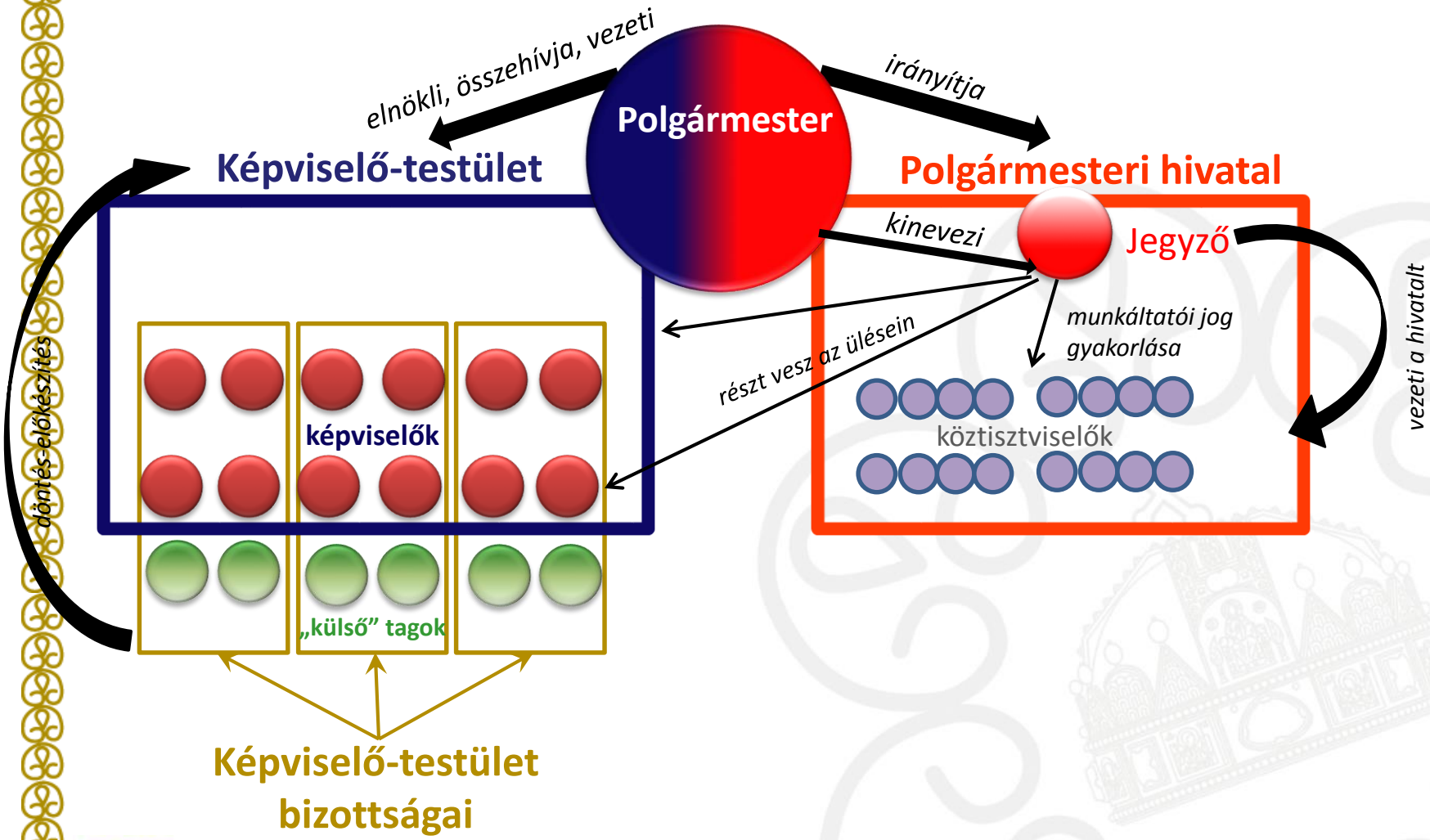

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Képviselő-testület
Bizottság
Polgármester
Alpolgármester
Jegyző

1. évente legalább hat ülést tart
2. össze kell hívni a települési képviselők egynegyedének indítványára
3. tagjainak több mint a felét az önkormányzati képviselők közül kell választani
4. a kétezernél több lakosú településen létre kell hozni a pénzügyek vonatkozásában
5. társadalmi megbízatásban is elláthatja a feladatait
6. irányítja a polgármesteri hivatalt
7. sorozatos törvénysértő tevékenysége miatt a képviselő-testület keresetet nyújthat be ellene
8. a polgármester javaslatára, titkos szavazással, választják

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!

szalai.andras@uni-nke.hu

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Közigazgatás alapismeretek

Dr. Szalai András
adjunktus

Jogszabályok

- törvény
- Kormányrendelet, Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete
- miniszterelnöki rendelet, miniszteri rendelet
- önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete
- önkormányzati rendelet

Közjogi szervezetszabályozó eszközök

- Jellemzőik
- fajtái:

  normatív határozat

  normatív utasítás

A jogszabály érvényessége és hatálya

Érvényesség

- a jogszabály létrehozására feljogosított szervtől kell származnia,
- az eljárási szabályokat be kell tartani,
- a jogforrási hierarchiának kell érvényesülnie,
- a jogszabályt ki kell hirdetni

Hatályosság

- területi hatály
- személyi hatály
- időbeli
- tárgyi hatály

Milyen jogforrást alkothatnak az alábbiak? Írja be a megfelelő számot!

1. Csak jogszabályt
2. Csak közjogi szervezetszabályozó eszközt
3. Mindkettőt
4. Egyiket sem

Kormánybizottság___
Képviselő-testület___
Kormány___
Országgyűlés___
NAV elnöke___
NMHH elnöke___
Kórház igazgatója___
Miniszter___

A jogszabály logikai egységei

- preambulum vagy bevezető rész,
- általános rendelkezések,
- részletes rendelkezések,
- záró rendelkezések

A szerkezeti egységek

- könyv
- rész
- a fejezet
- alcím
- szakasz
- bekezdés
- pont
- alpont

A jogviszony

- Fogalma, elemei
- Jogképesség, cselekvőképesség
- a jogi tények
- a közigazgatási jogi jogviszony

A jogi norma

- Fogalma, jellemzői
- Szerkezete
- Fajtái

Jogalkalmazás fogalma

- törvényhozás – törvénykezés?
- jogalkotás, jogalkalmazás

A bírói és a közigazgatási jogalkalmazás

Bírói

- Jogszolgáltatás
- Bírói függetlenség
- Csak jogalkalmazás
- Konfliktusfeloldás
- Jogszerűség
- Az anyagi jogi jogviszony megelőzi az eljárásjogi jogviszonyt
- Kérelemre indul
- Eljárási jog elkülönül az anyagi jogtól

Közigazgatási

- Közigjog konkretizálása
- Hierarchia
- Jogalkotás és szervezés
- Végrehajtás
- Közérdek érvényesítése
- Az eljárásjogi jogviszony megelőzi az anyagi jogi jogviszonyt
- Hivatalból is indulhat
- Eljárási jog nem különül el az anyagi jogtól

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

A közigazgatási jogalkalmazás feltételei

- A közigazgatási szervnek jogszabályon alapuló felhatalmazása legyen egyedi jogalkalmazói aktus kibocsátására
- Legyen a konkrét esetre a konkrét aktus kiadására jogosult közigazgatási szerv
- Legyen címzett
- Legyen konkrét jogalkalmazói aktus (döntés)

Jogalkalmazás szakaszai

- eljárás megindítása
- tényállás tisztázása és döntés előkészítése
- döntés meghozatala és közlése

A jogszabály-értelmezés fajtái (Ki értelmezi?)

- jogalkotói
- jogalkalmazói
- jogirodalmi

A jogszabály-értelmezés módszerei (Hogyan)

- nyelvtani
- logikai
- rendszertani
- történeti

A jogszabály-értelmezés eredménye

- kiterjesztő
- megszorító
- helybenhagyó

Szankció és felelősség

- Fogalom
- fajták